

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 25. avgusta 2024. godine
Br. Ref.:RK 2515/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI183/23

Podnosilac zahteva

Bujar Hoti

**Ocena ustavnosti Rešenja Vrhovnog suda Kosova Rev. br. 239/23,
od 31. jula 2023. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radimir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Bujar Hoti sa mestom stanovanja u selu Polac, Opština Srbica (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava Rešenje Vrhovnog suda Kosova [Rev. br. 239/23] od 31. jula 2023. godine (u daljem tekstu: Vrhovni Sud) u vezi sa Rešenjem Apelacionog suda Kosova [Ac. br. 416/21] od 4. maja 2023. godine (u daljem tekstu: Apelacioni Sud) i Rešenjem Osnovnog suda u Prištini – Odeljenje Suda u Glogovcu, Opšte odeljenje, građanski odsek [C br.257/2019] od 17. decembra 2020. godine (u daljem tekstu: Osnovni sud).

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva traži ocenu ustavnosti Rešenja Vrhovnog Suda [Rev. br.239/23] od 31. jula 2023. godine. Podnosilac zahteva nije naglasio nikakvu navodnu povredu nekih članova Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22 [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilom 25 (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu br. 01/2023 Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 5. septembra 2023. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev pred Ustavnim sudom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 15. septembra 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva. Istog tog dana, jedna kopija zahteva je poslata i Vrhovnom Sudu.
7. Dana 18. septembra 2023. godine, predsednica Suda je odlukom [Br. GJR. KI 183/23] imenovala sudiju Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca, i odlukom [Br. KSH. KI 183/23] Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Safet Hoxha (predsedavajući), Nexhmi Rexhepi i Enver Peci (članovi).
8. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zaklvetu pred Predsednicom Republike Kosova, kojom prilikom je i počeo njegov mandat na Sudu.
9. Dana 26. juna 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

10. Iz spisa predmeta, proizilazi da je podnosilac zahteva bio zaposlen u bivšem društvenom preduzeću "Feroniki" od 1984 do 1997. godine na dužnostima i odgovornostima inženjera elektrotehnike.
11. Dana 17. jula 2006. godine, podnosilac zahteva je sklopio ugovor o radu sa naslednikom ovog preduzeća, "NewCo Feronikeli L.L.C" (u daljem tekstu: poslodavac), gde je taj radni odnos nastavljen do 1. marta 2013. godine, kada je prestao rešenjem [br. prot. 72] na osnovu toga što je ugovor istekao i da poslodavcu više nije bio potreban podnosilac zahteva.

12. Dana 7. juna 2019. godine, podnosilac zahteva je pred Vrhovnim Sudom podneo tužbu za povratak na radno mesto i za naknadu zarade protiv poslodavca.
13. Iz spisa predmeta proizilazi da je Vrhovni sud dana 13. juna 2019. godine prosledio u nadležnost Osnovnog suda razmatranje navedenog tužbenog zahteva.
14. Dana 15. oktobra 2020. godine, Osnovni sud je u Rešenju [C. br.257/2019] zatražio od podnosioca zahteva da precizira tužbeni zahtev od 7. juna 2019. godine.
15. Dana 20. oktobra 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo preciziranu tužbu pred Osnovnim Sudom.
16. Dana 23. oktobra 2020. godine, poslodavac je podneo odgovor na tužbu podnosioca zahteva, kojom prilikom je osporio istu sa obrazloženjem da je ista podneta van zakonskog roka.
17. Dana 17. decembra 2020. godine, Osnovni sud je u Rešenju [C. br.257/2019] odbacio tužbu podnosioca zahteva kao neblagovremenu, sa sledećim obrazloženjem: *“Pošto je tužilac (podnosilac zahteva) imao mogućnost da tuženom podnese zahtev i da ako tuženi nije odlučio o njegovom tužbenom zahtevu u roku od 15 dana, isti je morao da podnese tužbu u roku od 30 dana ako nije bio zadovoljan odlukom tuženog ili nije bio zadovoljan, ali je tužilac svoju tužbu podneo sa zakašnjenjem jer ako računamo od 01.03.2013.godine kada je tužiocu prestao radni odnos proizilazi da je tužba tužioca podneta sa docnjom od 6 godina i 3 meseca i 6 dana.”*
18. Jednog neodređenog dana, podnosilac zahteva je uložio žalbu na Rešenje Osnovnog suda [C. br.257/2019] od 17. decembra 2020. godine.
19. Dana 4. maja 2023. godine, Apelacioni sud je u Rešenju [A.c. br. 416/2021] odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva i potvrdio je gore navedeno Rešenje Osnovnog suda.
20. Dana 24. maja 2023. godine, podnosilac zahteva je uložio reviziju protiv Rešenja Apelacionog suda [A.c. br. 416/2021] od 4. maja 2023. godine.
21. Dana 31. jula 2023. godine, Vrhovni sud je u Rešenju [Rev. br.239/23] odbio kao neosnovanu reviziju podnosioca zahteva sa obrazloženjem da: *je pažljivo cenio navode koje je tužilac predstavio u reviziji, ali da su isti neosnovani, s obzirom da su rokovi definisani u članu 78. i članu 79. Zakona o radu prekluzivni, i da ti isti rokovi ne mogu biti produženi ili odloženi, u slučaju isteka, tužba je uvek neblagovremena, bez obzira na razloge koji su doveli do isteka roka.”* Dalje, Vrhovni sud je u svom obrazloženju naglasio da je podnosilac zahteva podneo svoju tužbu nakon isteka zakonskog roka i samim tim tužbu u ovom slučaju nije dozvoljena.

Navodi podnosioca zahteva

22. Podnosilac zahteva nije tačno pojasnio za koja to prava i osnovne slobode koje su zagarantovane Ustavom Republike Kosova od smatra da su mu povređena u osporenom Rešenju. S tim u vezi, on samo spominje povredu članova 78 (Zaštita prava zaposlenih) i 79 (Zaštita zaposlenog na sudu) Zakona br. 03/L-2012 o Radu (u daljem tekstu: Zakon o Radu), i sa tim u vezi on naglašava sledeće: *“Propisuje da poslodavac treba da u roku od 15 dana odgovori na zahteve za vraćenje na posao, sveska x-0, str. 8, 9, 10 stoga u roku od 1 godine od kada sam tačno pratio da neçe možda d anas*

vratě a posao, ne znam da li je odgovorio bilo kome. Sve institucije je blokirao uz pomoćnike albanske lopove [...]. U preostalom delu zahteva, podnosilac zahteva objašnjava hronologiju njegovog zaposlenja i optužuje njegovog poslodavca za razne zloupotrebe.

Relevantne Zakonske odredbe

ZAKON O RADU br. 03/L-212

Član 78 (Zaštita prava zaposlenih)

“1. Zaposleni koji procenjuje da poslodavac mu je povredio prava na rad, ima pravo podneti zahtev poslodavcu ili odgovarajućem organu poslodavca ako postoji, za ostvarenje njegovih povređenih prava. 2. Poslodavac je obavezan da odluči prema zahtevu zaposlenog, u roku od petnaest (15) dana od dana dostavljenja zahteva..”

Član 79 (Zaštita zaposlenog na sudu)

“Svaki zaposleni koji nije zadovoljan odlukom kojom smatra da su mu povređena njegova prava, ili ne dobija odgovor u roku iz člana 78. stav 2. ovog zakona, u tekućem roku od trideset (30) dana može da pokrene radni spor pri nadležnom sudu.”

Član 87 (Rok zastarevanja)

“Svi zahtevi iz radnog odnosa zastarevaju u okviru roka od tri (3) godine od dana podnošenja zahteva.”

ZAKON Br. 03/L-006 O PARNIČNOM POSTUPKU

Član 391 (bez naslova)

“Nakon prethodnog razmatranja tužbe sud će, rešenjem odbaciti tužbu kao nedozvoljivom ukoliko utvrdi da:

[...]

f) je tužba podneta nakon isteka roka, ukoliko je posebnim odredbama predviđen rok za njeno podnošenje;

[...]”

Ocena prihvatljivosti zahteva

23. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o Radu.
24. U tom smislu, Sud se prvenstveno poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlaštene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

25. Sud se takođe poziva i na član 47 [Individualni zahtevi], član 48 [Tačnost podneska] i član 49 [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47
[Individualni zahtevi]

Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagantovana prava i slobode krši neki javni organ.

Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.

Član 48
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

Član 49
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku.”

26. Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno Rešenje Vrhovnog Suda [Rev. br. 239/23], od 31. jula 2023. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva utvrđena zakonom. S tim u vezi, podnosilac zahteva ispunjuje kriterijume koji su propisani u stavu 1 i stavu 7 člana 113. Ustava. Podnosilac zahteva je takođe podneo svoj zahtev u skladu sa rokovima određenim u članu 49. Zakona.
27. Dalje, u proceni da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume o prihvatljivosti koji su propisani zakonom, Sud se treba pozvati i na član 48 Zakona, koji podnosiocima zahteva propisuje specifičnu obavezu da u svojim zahtevima koji su upućeni Sudu tačno preciziraju za koja prava i slobode oni smatraju da su im povređena. Isti taj kriterijum je propisan i u tački d stava 1. pravila 34 (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika o Radu, koja zahteva da zahtevi koji su podneti pred Ustavnim Sudom tačno i na adekvatan način predstavljaju činjenice i navode u vezi sa povredama prava ili ustavnih odredbi. Iste te kriterijume, Sud će analizirati u nastavku.
28. Sud najpre podseća da je podnosilac zahteva radio kod svog poslodavca do 7. marta 2013. godine. On je 7. juna 2019. godine podneo tužbu za vraćanje na radno mesto i naknadu zarade, koju je Osnovni sud odbio na osnovu toga što je ista bila podneta više od 6 (šest) godina nakon zakonskog roka. Kao rezultat ovoga, podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu, koja je žalba bila odbijena kao neosnovana i gde je potvrđeno rešenje Osnovnog suda. Protiv rešenja Apelacionog suda, podnosilac zahteva je podneo reviziju, koju je Vrhovni sud odbio sa istim obrazloženjem, odnosno, da je podneta van zakonskog roka koji je propisan Zakonom o radu.

29. Sud podseća da podnosilac zahteva pred Sudom ne precizira ustavna prava niti relevantne članove Ustava, za koje smatra da su povređeni sudskim odlukama koje su donete u njegovom slučaju, već u svom zahtevu pominje samo neke članove Zakona o radu čije kršenje ne obrazlaže. On u svom zahtevu samo objašnjava hronologiju svog zaposlenja i optužuje bivšeg poslodavca za razne zloupotrebe.
30. Sud naglašava da je podnosilac zahteva, kako bi se smatralo da zahtev ispunjava uslove prihvatljivosti, obavezan da u svom zahtevu tačno navede koja prava i slobode zagarantovane Ustavom su mu povređena i da adekvatno iznese činjenice i navode o povredi ustavnih prava ili odredbi (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve Suda, [KI91/17](#), podnosilac zahteva *Enver Islami*, Rešenje o neprihvatljivosti od 22. novembra 2018. godine, stav 31; [KI206/19](#), podnosilac zahteva *Mladen Nikolić*, Rešenje o neprihvatljivosti od 26. februara 2019. godine, stav 33; kao i vidi slučaj [KI97/20](#), podnosilac zahteva *Nehat Salihu*, Rešenje o neprihvatljivosti od 26. marta 2021. godine, stav 54, [KI73/21](#), podnosilac zahteva *Minire Krasniqi Zhitia*, Rešenje o neprihvatljivosti od 29. jula 2021. godine, stav 39).
31. Sud primećuje da se podnosilac zahteva ne slaže sa odlukama redovnih sudova, s obzirom na činjenicu da je njegov zahtev za povratak na radno mesto i naknadu zarade odbijen na osnovu toga što je tužbu podneo van zakonskog roka. Međutim, podnosilac zahteva nije razjasnio za koja Ustavom zagarantovana prava i slobode tvrdi da su mu povređena i iznosi samo uopštene tvrdnje bez preciziranja ustavnih prava za koja tvrdi da su povređena i ne razjašnjavajući činjenice koje opravdavaju konkretne tvrdnje.
32. Shodno tome, Sud utvrđuje da ovo nije dovoljno za ispunjenje zahteva iz člana 48. Zakona i pravila 34 (1) (d) i (2) Poslovnika o Radu. Konačno Sud utvrđuje da je zahtev neprihvatljiv na ustavnim osnovama u kategoriji “nepotkrepljenih ili neobrazloženih” navoda.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosova, u skladu sa stavom 7. člana 113. Ustava, članovima 20, 47 i 48 Zakona, i u skladu sa pravilom 34 (1) (d) i (2), kao i pravilom 48 (1) (b) Poslovnika o Radu, dana 26. juna 2024. godine,

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI, jednoglasno, zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu Republike Kosova, u skladu sa stavom 4. člana 20. Zakona;
- IV. Da ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova, u skladu sa stavom 5 člana 20 Zakona ;

Sudija izvestilac

Bajram Ljatifi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani